

ikke kan mistydes eller misfjendes. Den giver virkelig den samme Myndighed over disse Midler, som der gives over andre lignende Midler, hvis Indtægter og Udgifter optages paa Budgettet. Maasse var det ikke det ærede Medlems Mening, men hans Ytringer kunde dog maasse udtydes saaledes, som om han ønskede, at der skulde gives fuld Raadighed til at anvende disse Midler, som man havde Lyft til. Salfald er det vist, at medens der i Forslaget staar, at disse Midler jo skulde danne en Fond til de kirkelige Formaalets Tjeneste, saa fremsættes der paa den anden Side af og til den Tanke: Vi ville have meget Mere, vi ville have, at disse Midler ogsaa skulde kunne anvendes til andre Formaal, hvortil Rigsdagen maatte finde det ønskeligt eller beleiligt at anvende dem. Det vilde rigtignok være en saadan Forandring, som Regjeringen ikke kunde gaa ind paa. Og jeg kan heller ikke tro, at der skulde være nogen særdeles stærk Opfordring til at give Forslaget et saadant Tillæg, aldenstund det maa erkjendes, at der for lang Tid vil være meget udstrakt Anvendelse for de Midler, der kunde indvindes, netop til Fordel for det kirkelige Liv. Der er dem, der mene, at Fonden skulde blive utilstrækkelig til at fyldestgjøre de stillede Formaal. Denne Frygt deler jeg nu vissest ikke; men paa den anden Side er det rigtignok min Mening, at Overskudet, saavidt man nu kan skjønne, vil for meget lang Tid finde en dels ønskelig, dels paatrængende Anvendelse til Fyldestgjørelsen af saadanne kirkelige Formaal, som man maa beklage, at der ikke nu kan virkes tilstrækkeligt for.

Carlson: En æret Landsthingsmand (Masmussen) har gjort mig den Ære at citere nogle Ytringer af mig i Kirkekommissionen. Den ærede Taler citerede ganske rigtigt, idet der i Beretningen om Forhandlingerne i Kirkekommissionen ganske rigtigt tillægges mig Ytringer, der refereres saaledes: „Han troede ogsaa, at det var ønskeligt, om Tienderne gik ind i Statskassen.“ Uden at jeg forøvrigt her skal gaa nærmere ind paa dette Spørgs-

maal, skal jeg blot udtale, at jeg tidligere i samme Foredrag, idet jeg overhovedet omtalte Statens Ret over Tienden, fremsatte nogle Bemærkninger, der refereres saaledes: „Han troede ogsaa, at det var velbekjendt, at det egentlig var Statsmagten, der fra Først af gennemførte Tiendernes Paalæg, og at det ogsaa var den, som fordelte dem ved Reformationen. Den hele senere fattige Udvikling viste ogsaa, at Staten havde anset sig berettiget til at raade over Tienderne, men at den dog havde havt for Øie, at det nærmest var de kirkelige Formaal, som skulde fyldestgøres ved dem“. Jeg har nu altid været af den Mening, at det Forhold, hvori Tiendedydelsen finder Sted eller har fundet Sted til Præsterne, maatte forandres, og at det Hensigtsmæssigste vilde være, at Statsmagten af disse Midler dannede en Kirkefond, en Ordning, hvorved man bedre end hidtil kunde sørge for Kirkens sande Krav end ved den nuværende Ordning. Naar jeg yttrede, at ogsaa jeg var af den Mening, at Tienden helst maatte indflyde i Statskassen, saa var og er det endnu min Mening, men det maa forstaaes med den Begrænsning, som jeg samtidigt har antydet, at der af disse Midler skulde oprettes en Separatfond til de kirkelige Fornødenheders Beskrivelse. Blant og bart at lade disse Midler indflyde i Statskassen som andre Statsmidler, vilde jeg anse for overordenlig uheldigt. Jeg er fuldkommen overbevist om, at det vilde udsætte Folket for overordenlig store Tab. Foruden de andre mislige Sider, det vilde have, er jeg overbevist om, at det vilde føre til, at vi kom til efterhaanden at tilflyde en ganske anderledes betydelig Sum til de kirkelige Fornødenheders Tilfredsstillelse, end vi ville være udsatte for, naar vi bibeholde en Kirkefond og behandle det hele Forhold med en vis Moderation. Selv om jeg nu forøvrigt fuldkommen delte det ærede Medlems Anskuelse, er jeg dog saaledes befaftet, at jeg, naar jeg ser et Forslag, som gjør et Fremskridt i den Retning, jeg finder rigtig, da ikke kan finde, at der er nogen Grund til at afvise det, fordi det ikke naar det Ideal, som jeg maasse kan have om Forholdet. Jeg tror, det overhovedet er den næ-